

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

СОВЕТ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ДИСКРИМИНАЦИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАВЕНСТВА
COUNCIL ON THE PREVENTION AND ELIMINATION OF DISCRIMINATION AND ENSURING EQUALITY

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, MD-2004
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.180, bir. 405
tel.: +373 (0) 22 21-28-17

Адрес: Республика Молдова, Кишинёв, MD-2004
бул. Стефан чел Маре, 180, каб. 405
тел.: +373 (0) 22 21-28-17

DECIZIE din 6 martie 2018 cauza nr. 160/17

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Oxana GUMENNAIA – membră
Andrei BRIGHIDIN – membru
Lucia GAVRILIȚĂ – membră

au examinat susținerile scrise și verbale ale

petiționarei: YYYY

reclamaților: Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, SA “Apă Canal Chișinău”

părții interesate: Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și,

au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. Obiectul plângerii

Pretinsa discriminare pe criteriu de domiciliu în acces la serviciul public de alimentare cu apă și canalizare.

II. Admisibilitatea obiectului plângerii

Plângerea corespunde cerințelor art. 13 din Legea nr. 121 cu privire la asigurarea egalității din 25.05.2012 și nu ridică excepțiile de inadmisibilitate prevăzute de pct. 42 din Legea nr. 298 din 21.12.2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

III. Susținerile părților

Alegațiile petiționarei

- 3.1 YYYY menționează că locuiește într-un bloc locativ în care serviciul public de alimentare cu apă și canalizare se prestează în baza unui contract încheiat cu gestionarul blocului locativ. Această modalitate de prestare a serviciului menționat presupune facturarea în baza tarifelor aprobate pentru furnizarea acestui serviciu la blocul locativ și a volumului de apă înregistrat de contorul comun instalat la brânșamentul blocului, cu distribuirea integrală pe apartamente a volumului de apă înregistrat. Astfel, petiționara urmează să achite atât consumul personal de apă, cât și pentru volumul de apă înregistrat de contorul comun instalat la brânșamentul blocului.
- 3.2 Nefiind de acord cu această modalitate de plată, petiționara a solicitat SA „Apă Canal Chișinău” încheierea unui contract individual de prestare a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare. Acest fapt, potrivit prevederilor legale, ar oferi dreptul petiționarei de a achita pentru consumul efectuat doar în baza datelor contorului individual fără plăți suplimentare.
- 3.3 Solicitarea sa a fost însă respinsă de către prestatorul de serviciu, invocându-se prevederile art. 29 alin. (4) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13.12.2013, care prevede un șir de condiții ce urmează a fi întrunite pentru a putea încheia un contract individual de prestare a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare. Printre aceste condiții se numără și necesitatea încheierii contractelor individuale cu toți proprietarii/chiriașii apartamentelor din bloc.
- 3.4 Astfel, petiționara consideră că dreptul său de acces la serviciul public indicat este limitat pe criteriu de domiciliu or, aceasta poate încheia un contract individual de prestare a serviciului

public de alimentare cu apă și canalizare, doar dacă toți locuitorii blocului vor solicita încheierea contractelor individuale.

- 3.5 Suplimentar, la data de 05.01.2018 petiționara a comunicat că, însăși Directorul General SA „Apă Canal Chișinău” dna Veronica Herța, într-un interviu acordat unui ziar, a menționat că circa 26% din locuitorii orașului Chișinău nu achită factura pentru apă, iar din cauza lipsei unui contract individual încheiat cu fiecare locatar al blocului, restanța acestora este achitată de către vecinii datornicului.
- 3.6 La data de 29.01.2018, petiționara a mai adăugat că lipsa unor contracte individuale de prestare a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare tratează discriminator inclusiv locatarii blocului ce au încheiat contract de prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare între operator și gestionarul blocului locativ. Petiționara explică că, în blocurile în care contractul de prestare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare este încheiat între operator și gestionarul blocului, există apartamente în care sunt instalate contoare și apartamente necontorizate. Astfel, pentru apartamentele contorizate, plata pentru consum se efectuează ținând cont de volumul de apă utilizat reflectat de datele contorului cu un adaos proporțional consumului efectuat. În cazul în care apartamentul nu are instalat un contor, calculul volumului de apă utilizat se efectuează ținând cont de numărul de persoane ce au viză de domiciliu în apartament. Astfel, această categorie poate consuma apă nelimitat, or aceștia nu vor achita pentru consumul real. Mai mult ca atât, în apartament pot locui *de facto* mai multe persoane decât cele cu viză de domiciliu, ceea ce în consecință crește consumul de apă. Aceste circumstanțe duc inevitabil la tratarea diferențiată nejustificată a locatarilor blocului locativ în acces la serviciul public de alimentare cu apă și canalizare.

Sușinerile Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

- 3.7 Obiectul de reglementare al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13.12.2013 îl reprezintă serviciul public de alimentare cu apă și canalizare furnizat/prestat de către operator consumatorilor. Operatorul este responsabil de asigurarea acestui serviciu până la limita de proprietate, acest punct de delimitare fiind contorul de branșament la casele individuale, respectiv contorul de branșament al blocului locativ instalat, de regulă, în subsolul blocului.
- 3.8 În conformitate cu art. 29 al Legii precitate, furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în blocurile locative poate fi efectuată prin două modalități. În baza contractului de furnizare/prestare a serviciului care poate fi încheiat individual sau încheiat cu gestionarul blocului locativ.
- 3.9 Încheierea contractului individual dintre operator și fiecare consumator al blocului este posibilă doar după îndeplinirea cumulativă a condițiilor stipulate în art. 29 alin. (4) din Legea sus notată, conform prevederilor Legii condominiului în fondul locativ nr. 913 din 30.03.2000, rețele interne de alimentare cu apă și de canalizare ale blocului sunt proprietate comună indiviză, iar proprietarul apartamentului este coproprietar al acesteia și nu poate să decidă de unul singur transmiterea în deservire sau exploatare. De asemenea, Codul civil al Republicii Moldova conține norme care reglementează actele de dispoziție privind bunurile proprietate comun pe cote-părți. Astfel, potrivit art. 351 alin. (1) și alin. (2) în privința bunurilor proprietate comun pe cote-părți nu se pot încheia acte de dispoziție decât cu acordul tuturor coproprietarilor. Actele de dispoziție în lipsa unanimității sunt lovite de nulitate relativă, dacă se demonstrează că terțul este de rea-credință.
- 3.10 Cu referire la cota-parte care reprezintă diferența dintre contorul de la branșamentul blocului locativ și suma indicațiilor contoarelor individuale/normelor de consum aplicate, reglementate de art. 29 alin. (2) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13.12.2013, informează că, aceste prevederi se aplică în Chișinău de către Întreprinderile Municipale de Gestionare a Fondului de Locuințe, și nu de operatorul apă-canal. Aceste raporturi sunt reglementate în temeiul Legii condominiului în fondul locativ nr. 913 din 30.03.2000.
- 3.11 Adițional, menționează că, la moment, de către Ministerul Economiei și Infrastructurii este elaborat proiectul Regulamentului cu privire la prestarea serviciilor comunale și necomunale, folosirea, exploatarea și administrarea locuințelor, în baza art. 51 al Legii cu privire la locuințe nr. 75 din 30.04.2015, în care va fi prevăzut mecanismul de repartizare și plată a volumului nedistribuit în blocul locativ.

Susținerile SA „Apă Canal Chișinău”

- 3.12 Raportul juridic de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare locatarilor blocului de locuințe din bd. Moscova nr. 5, aflat în gestiunea Î.M.G.F.L. nr. 20, este reglementat de clauzele contractului nr. 2-02-33/01, încheiat între SA “Apă Canal Chișinău” și gestionarul blocului locativ, de condițiile stabilite de Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13.12.2013 și de Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 271 din 16.12.2015.
- 3.13 Conform prevederilor art. 29 alin. (2) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13.12.2013, obligația de distribuire pe apartamente a volumului de apă revine gestionarului blocului locativ, prin intermediul Centrului de calcul ÎM Infocom.
- 3.14 Încheierea contractelor individuale cu fiecare proprietar/chiriaș de apartamente poate fi efectuată doar cu respectarea prevederilor art. 29 alin. (4) din Legea sus-citată.

Susținerile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

- 3.15 ANRE consideră pretențiile petiționarei nefondate, deoarece apartamentul în care acesta locuiește face parte dintr-un bloc cu mai multe apartamente, respectiv, realizarea drepturilor sale de locatar al acestei case este într-o legătură directă cu administrarea în comun a utilităților comune, adică este legată de realizarea aceluiași drepturi ale celorlalți locatari. Din aceste considerente și sunt stabilite la art. 29 alin. (4) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13.12.2013, acele condiții pentru încheierea directă a contractelor dintre operator și locatari, condiții care rezumându-le pot fi divizate în condiții de ordin juridic și de ordin tehnic. Condițiile juridice sunt determinate de realizarea dreptului asupra proprietății comune, iar condițiile de ordin tehnic se referă la specificul rețelelor interne ale blocului, urmând a fi construite sau reconstruite, pentru a fi posibilă conectarea individuală, independentă de ceilalți locatari, conform condițiilor stabilite de operatori.

IV. Dreptul național și internațional relevant

- 4.1 **Constituția Republicii Moldova la art. 16 alin. (2)** toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială; **art. 47 alin. (2)** cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor; **art. 54 alin. (1)** în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului; **alin. (2)** exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției; **alin. (4)** restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.
- 4.2 **Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012 la art. 1 alin. (1)** stabilește că scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar; **art. 2** oferă definiția discriminării ca fiind orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei sau a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criteriile presupuse; **art. 3** stabilește că subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat; **art. 4** formele grave ale discriminării sunt: **lit. g)** discriminarea săvârșită asupra unui grup de persoane; **art. 6** orice formă de discriminare este interzisă. Promovarea unei politici sau efectuarea unor acțiuni sau inacțiuni care încalcă egalitatea în drepturi a persoanelor trebuie să fie înlăturată de autoritățile publice competente și sancționată conform legislației; **art. 8 lit. h)** interzice orice formă de discriminare privind accesul persoanelor la servicii disponibile publicului.
- 4.3 **Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13.12.2013 la art. 3 alin. (1)** serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare cuprinde totalitatea

activităților de utilitate publică și de interes economic și social general efectuate în scopul captării, tratării, transportului, înmagazinării și distribuirii apei potabile sau tehnologice la toți consumatorii de pe teritoriul unei sau al mai multor localități, precum și în scopul colectării, transportului, epurării și evacuării apelor uzate; **art. 29 alin. (1)** furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în blocurile locative se efectuează în baza contractelor încheiate între operator și gestionarul blocului locativ sau între operator și fiecare proprietar/chiriaș de apartament al blocului locativ în parte; **alin. (2)** în blocurile locative în care contractele de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sunt încheiate cu gestionarul blocului locativ, facturarea serviciului se efectuează în baza tarifelor aprobate pentru furnizarea acestui serviciu la blocul locativ și a volumului de apă înregistrat de contorul comun instalat la bransamentul blocului, cu distribuirea integrală pe apartamente a volumului de apă înregistrat. Distribuirea pe apartamente a volumului de apă înregistrat de contorul comun de la bransamentul blocului locativ se efectuează în baza datelor contoarelor instalate în apartamente de către proprietari/chiriași sau, în lipsa contoarelor, conform normelor de consum aplicate. Volumul înregistrat de contorul de la bransamentul blocului locativ, dar nedistribuit, în baza indicațiilor contoarelor individuale/normelor de consum aplicate se repartizează adăugător pentru fiecare apartament proporțional consumului înregistrat de contoarele instalate în apartament și conform normelor de consum; **alin. (3)** în blocurile locative în care furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în baza contractelor încheiate de către operator cu fiecare proprietar/chiriaș de apartament în parte, facturarea serviciului se efectuează în baza datelor contoarelor individuale instalate în apartamente și a tarifelor aprobate pentru furnizarea acestui serviciu în apartamente; **alin. (4)** încheierea contractelor individuale între operator și fiecare proprietar/chiriaș de apartament în parte se efectuează obligatoriu, cu respectarea următoarelor condiții: **lit. a)** contractele individuale se încheie cu toți proprietarii/chiriașii apartamentelor din bloc; **lit. b)** operatorul, în baza tarifului distinct achitat de fiecare proprietar/chiriaș al apartamentului, instalează contoarele pentru evidența consumului de apă în fiecare apartament; **lit. c)** gestionarul blocului locativ instalează contoare pentru evidența consumului de apă de uz comun, precum și în spațiile date în chirie/locatiune, și încheie cu operatorul contract de furnizare a serviciului pentru aceste locuri de consum; **lit. d)** gestionarul blocului locativ încheie cu operatorul un contract de transmitere către operator a rețelelor interne de alimentare cu apă și de canalizare ale blocului locativ pentru deservire și exploatare; **lit. e)** gestionarul blocului locativ efectuează, la cererea operatorului, din contul locatarilor, reparația capitală, reconstrucția sau renovarea rețelelor interne de alimentare cu apă și de canalizare ale blocului locativ.

- 4.4 **Legea condominiului în fondul locativ nr. 913 din 30.03.2000 la art. 1** prevede noțiunea de *condominiu* ca fiind un complex unic de bunuri imobiliare, ce include terenul în hotarele stabilite și blocurile (blocul) de locuințe, alte obiecte imobiliare amplasate pe acesta, în care o parte, constituind locuințele, încăperile cu altă destinație decât aceea de locuință, se află în proprietate privată, de stat sau municipală, iar restul este proprietate comună indiviză; *proprietate comună* - părțile dintr-o clădire, alte obiecte imobiliare aflate în proprietate, care nu sunt apartamente sau încăperi cu altă destinație decât aceea de locuință și care sunt destinate folosirii în comun de către toți proprietarii din condominiu; **art. 4 alin. (1)** Condominiul include: **lit. a)** o clădire, sau o parte de clădire cu intrare separată, sau câteva clădiri ce aparțin cel puțin la doi proprietari, precum și anexele la clădiri, trotuarele, drumurile și parcările auto, plantațiile multianuale și alte obiecte, ce se află pe terenul aferent în hotarele stabilite, cu excepția obiectelor din complexul energetic, telecomunicațiilor, rețelelor de alimentare cu apă și canalizare, precum și a obiectivelor cu destinație strategică (adăposturi antiaeriene, adăposturi contra radiațiilor); **lit. b)** câteva clădiri sau construcții amplasate compact, unite de un teren comun și elemente de infrastructură comune: case de locuit pentru o familie, case de vacanță, garaje sau alte obiecte; **alin. (2)** condominiul poate fi alcătuit și din tronsonul de bloc al unei clădiri cu mai multe apartamente cu intrare separată, rețele ingineresti separate, cu condiția că reconstrucția, reparația sau demolarea acestui tronson de bloc nu va afecta integritatea altor părți ale acestei clădiri; **alin. (3)** punctele de delimitare a rețelelor și instalațiilor interne din condominiu și a rețelelor și instalațiilor publice sunt: **lit. a)** la rețelele de alimentare cu apă – ieșirea din contorul instalat în subsolul blocului locativ conform avizului de branșare eliberat de către operatorul de serviciu; **lit. b)** la rețelele de canalizare – căminul de racord la rețeaua publică în sensul de scurgere a apei uzate; **lit. c)** la rețelele de încălzire centrală – ultimele flanșe de la a treia și a patra vană după blocul de elevator; **art. 5** proprietatea comună în condominiu include toate părțile proprietății aflate în folosință comună: terenul pe care este construit blocul (blocurile),

zidurile, acoperișul, terasele, coșurile de fum, casele scărilor, holurile, subsolurile, pivnițele și etajele tehnice, tubulaturile de gunoi, ascensoarele, utilajul și sistemele inginerești din interiorul sau exteriorul locuințelor (încăperilor), care deserveșc mai multe locuințe (încăperi), terenurile aferente în hotarele stabilite cu elemente de înverzire, alte obiecte destinate deservirii proprietății imobiliare a condominiului; **art. 6 alin. (3)** bunurile comune în condominiu se află în proprietatea comună în diviziune a proprietarilor de locuințe; **art. 14 alin. (1)** furnizarea/prestarea serviciilor publice de gospodărie comunală în condominiu se efectuează în baza contractelor încheiate între operatorii serviciilor respective și gestionarul fondului locativ (asociația de coproprietari ori întreprinderea la balanța sau în a cărei gestiune se află condominiul) sau, după caz, între operatori și fiecare proprietar/chiriaș de apartament al blocului locativ în parte; **alin. (2)** proprietarii/chiriașii locuințelor din condominiu achită serviciile comunale și alte servicii utilizate în conformitate cu legislația și cu actele normative în vigoare.

- 4.5 **Legea cu privire la locuințe nr. 75 din 30.04.2015 la art. 51 alin. (1)** menționează că prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale pentru proprietari sau locatari se efectuează în baza contractelor încheiate direct între prestatorii de servicii și proprietari sau locatari. În cazul în care contractul, din motive tehnice, nu poate fi încheiat direct cu proprietarii/locatarii, acesta se încheie între prestatorii de servicii și administrator (asociația de proprietari în condominiu), care, la rândul său, încheie contracte cu fiecare proprietar/locatar; **alin. (2)** în contractul de prestare a serviciului se stipulează obligatoriu obligațiile și drepturile părților, mărimea, modul de achitare a plății pentru serviciul prestat și alte condiții; **alin. (3)** plata pentru serviciile prestate se efectuează conform indicatorilor contoarelor instalate în locuință și/sau pe palier. Evidența consumului de apă, energie electrică, gaze naturale, energie termică se efectuează în baza indicatorilor contoarelor adecvate, legalizate, verificate metrologic în modul stabilit de legislația în vigoare și montate în conformitate cu condițiile tehnice elaborate de furnizor; **alin. (4)** plata pentru serviciile prestate necontorizate în locuință se efectuează conform indicatorilor contoarelor instalate la bloc și se repartizează de către administrator pentru fiecare locuință necontorizată în funcție de suprafața ei totală. Plata pentru serviciile comunale și necomunale utilizate în locurile de uz comun și pentru funcționarea ascensoarelor se efectuează în baza unui regulament aprobat de către Guvern; **alin. (5)** proprietarii sau locatarii, consumatori ai serviciilor comunale și necomunale, au dreptul la debransarea locuințelor ce le aparțin sau le închiriază de la sistemele de asigurare cu servicii comunale și necomunale. Se interzice debransarea de la serviciile comunale și necomunale care constituie exigențele minimale pentru locuințe stabilite în funcție de localitate; **alin. (6)** neachitarea de către o parte din proprietari/locatari a serviciilor comunale prestate nu constituie temei pentru debransarea totală a blocului locativ de la rețelele și instalațiile electrice (inclusiv a ascensoarelor), de la rețelele termice, gaz, alimentare cu apă și canalizare, dacă în contractul de prestare a serviciilor nu este prevăzut altfel; **alin. (9)** în contractele încheiate direct de prestatorii de servicii comunale și necomunale cu consumatorii finali, prestatorii vor prevedea și prestarea serviciilor pentru necesitățile comune ale blocului locativ.
- 4.6 **Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107 din 06.06.2002 la art. 351 alin. (1)** prevede că în privința bunurilor proprietate comună pe cote-părți nu se pot încheia acte de dispoziție decât cu acordul tuturor coproprietarilor; **alin. (2)** actele de dispoziție încheiate în lipsa unanimității sunt lovite de nulitate relativă dacă se demonstrează că terțul este de rea-credință. În acest caz, prescripția dreptului la acțiune începe să curgă de la data când coproprietarul care nu și-a dat acordul a cunoscut sau trebuia să cunoască existența cauzei de nulitate; **alin. (3)** coproprietarul poate să înstrăineze cota sa parte, respectând dreptul de preemțiune al celorlalți coproprietari.
- 4.7 **Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 271 din 16.12.2015 la pct. 40** indică că operatorul este obligat să încheie, fără discriminare, contractul solicitat de persoana fizică sau juridică, care a îndeplinit toate condițiile prevăzute de lege și de prezentul Regulament; **pct. 114** plata pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în baza facturii, emisă lunar de către operator și înmănată consumatorului sau expediată prin poștă; **pct. 115** facturile se emit în baza indicațiilor contorului sau, după caz, a normelor de consum și a tarifelor aprobate de către autoritățile administrației publice locale sau de către Agenție, cu respectarea prevederilor prezentului Regulament, inclusiv la emiterea facturilor pentru plata preventivă; **pct. 116** în blocurile locative în care contractele de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sunt încheiate cu gestionarul blocului locativ, facturarea serviciului se efectuează în baza tarifelor aprobate pentru furnizarea acestui serviciu la blocul locativ și a volumului de apă înregistrat de contorul

comun instalat la branșamentul blocului, cu distribuirea integrală pe apartamente a volumului de apă înregistrat. Distribuirea pe apartamente a volumului de apă înregistrat de contorul comun de la branșamentul blocului locativ se efectuează în baza datelor contoarelor instalate în apartamente de către proprietari/locatari sau, în lipsa contoarelor, conform normelor de consum aplicate. Volumul înregistrat de contorul de la branșamentul blocului locativ, dar nedistribuit, în baza indicațiilor contoarelor individuale/normelor de consum aplicate se repartizează adăugător pentru fiecare apartament proporțional consumului înregistrat de contoarele instalate în apartament și conform normelor de consum în lipsa contoarelor; **pct. 117** în blocurile locative în care furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în baza contractelor încheiate de către operator cu fiecare proprietar/locatari de apartament în parte, facturarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în baza datelor contoarelor individuale instalate în apartamente și a tarifelor aprobate pentru furnizarea acestui serviciu consumatorilor casnici proprietari/locatari de apartamente.

- 4.8 **Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a art. 22 alin. (4) din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913-XIV din 30.03.2000 nr. 20 din 20.07.2016** prin care Curtea a statuat că nici unul dintre proprietari nu poate exercita în mod exclusiv dreptul de proprietate asupra cotei-părți indivize din proprietatea forțată asupra părților comune, iar constituirea asociațiilor de coproprietari în condominiu urmărește scopul de a proteja unele interese de ordin general. Sau administrarea și gestionarea în bune condiții a proprietății comune nu se poate realiza decât în cadrul unei structuri asociate, care ține să asigure procesul de întreținere a blocurilor locative pentru interesul comun al tuturor coproprietarilor (pct.55-56).

V. În concluzie, Consiliul reține următoarele

- 5.1 Din materialele dosarului, Consiliul reține spre examinare o pretinsă discriminare pe criteriu de domiciliu în acces la serviciul public de alimentare cu apă și canalizare.
- 5.2 Consiliul a constatat că petiționara invocă doua aspecte drept acțiuni discriminatorii și anume: (i) imposibilitatea încheierii unui contract individual, fără a se întruni prevederile alin. (4) art. 29 din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13.12.2013 și (ii) modalitatea de facturare a serviciului menționat care este reglementat la alin. (2) același articol. Petiționara susține că acest fapt este determinat de domiciliu, deoarece aceasta locuiește într-un bloc în care prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare este încheiat între operator și gestionarul blocului. Dacă ar fi locuit într-un bloc în care persoanele ar fi avut încheiate contracte individuale ea ar fi putut fără nici un impediment să încheie un contract individual de prestare a serviciului.
- 5.3 Consiliul reamintește că atât legislația națională (art. 15 alin. 1 și art. 19 din Legea nr. 121 cu privire la asigurarea egalității), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (printre multe altele, a se vedea cauza D. H. și alții v. Republica Cehă par. 82-84, par.177, cauza Chassagnou și alții v. Franța par. 91-92, Timishev v. Rusia par.57) prevede o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume: sarcina probei trece la reclamat atunci când petiționarul prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu. Reieșind din alegațiile expuse în plângere, pentru a institui o prezumție a discriminării petiționara urma să prezinte fapte care ar arăta existența cumulativă a următoarelor elemente:
- a) tratamentul mai puțin favorabil (excludere, deosebire, etc.) în exercitarea unui drept
 - b) aplicat în comparație cu o altă persoană (un grup de persoane)
 - c) cu care petiționara se află în situație analogică
 - d) în baza unui criteriu protejat.
- 5.4 Petiționara susține că modalitatea de facturare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pentru blocurile care au încheiat un contract între operator și administratorul blocului locativ este discriminatorie, deoarece consumatorii sunt nevoiți să achite pentru un volum de apă mai mare decât consumul real realizat, iar condițiile prevăzute de legislație pentru încheierea unui contract individual de prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sunt condiționate de realizarea unui șir de clauze care sunt greu de întrunit. Acest fapt, drept consecință, obligă petiționara la plata pentru un volum de apă suplimentar pe care ultima nu l-a consumat.
- 5.5 Consiliul, examinând alegațiile petiționarei prin prisma criteriului protejat invocat, constată faptul că imposibilitatea încheierii unui contract individual de prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare nu se datorează vizei de domiciliu a petiționarei, dar voinței celorlalți locatari ai blocului, or doar de comun acord locatarii unui bloc pot decide asupra modului de

împărțire a beneficiilor și de asumare a sarcinii proprietății comune indivize. Prin urmare, în circumstanțele expuse supra, Consiliul nu identifică acea legătură cauzală dintre pretinsul tratament nefavorabil invocat și criteriul protejat indicat.

- 5.6 Totodată, Consiliul a luat act de susținerile reclamațiilor privind necesitatea întrunirii cumulative a condițiilor stipulate la alin. (4) art. 29 pentru încheierea unui contract individual de prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și o acceptă drept justificare obiectivă și rezonabilă din următoarele considerente. Rețelele interne de alimentare cu apă și de canalizare ale blocului sunt proprietate comună indiviză a tuturor proprietarilor de apartamente, iar bunurile proprietate comună nu pot fi folosite decât în comun. Prin urmare, petiționara nu poate dispune în mod unilateral de bunurile proprietate comună indiviză.
- 5.7 Cât privește alegațiile cu privire la modul de facturare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare prevăzut de alin. (2) art. 29 al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13.12.2013, Consiliul menționează că acest aspect a fost examinat prin prisma principiului nediscriminării prin Decizia cu nr. 511/16, unde s-a indicat că modalitatea de calcul este diferită, dat fiind faptul că circumstanțele sunt diferite, respectiv nu suntem în prezența unei situații de discriminare.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 1, 2, 3, 8 lit. h) și art. 15 alin. (4) din Legea nr. 121 cu privire la asigurarea egalității, coroborat cu pct. 61 al Legii nr. 298 din 21.12.2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității,

CONSILIUL DECIDE

1. Faptele constatate nu reprezintă discriminare.
2. Decizia se comunica părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
3. Decizia este cu drept de atac în instanța de contencios administrativ, conform prevederilor pct. 65 ale Legii nr.298 din 21.12.2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității și ale Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – Președinte

Oxana GUMENNAIA – Membră

Andrei BRIGHIDIN – Membru

Lucia GAVRILIȚĂ – Membră